

[Forsvarsministeren]

ringsofficerer til at afhøre krigsfanger nøje skal holdes inden for konventionens rammer, mens uddannelsen af vigtigt nøglepersonel i at modstå en tænkt fjendes afhøringsbestræbelser ikke tager Genèvekonventionen som udgangspunkt, men derimod den behandling, dansk personel må forudses eventuelt at kunne blive udsat for, såfremt de pågældende bliver taget som krigsfanger i en krigssituation.

Med nøglepersonel kan jeg oplyse, at der tænkes i særlig grad på piloter, folk fra jægerkorpsset, fra frømandskorpsset, officerer o.lign. Det vil altså sige personel, som ved en tilfangetagelse som krigsfanger udgør en særlig betydningsfuld målgruppe for en fjendes efterretningstjeneste, fordi de pågældende normalt besidder en viden, der gør, at de ikke alene er af stor interesse for fjenden, men også kan udnyttes til alvorlig skade for vore operationer, bl.a. med øget tab af menneskeliv til følge.

For at gøre disse øvelser nogenlunde realistiske gennemføres de i en tilstræbt fjendtlig atmosfære, som det hedder, og under betingelser, der medfører relativt hårde fysiske og psykiske belastninger.

Jeg må imidlertid understrege, at enhver form for skade på personellet naturligvis er uacceptabel i fredstidsuddannelsen både fysisk og psykisk, og der er derfor meget restriktive bestemmelser for øvelsernes gennemførelse. De overvåges nøje af bl.a. en læge og også af kampdommere.

Deltagelse i disse øvelser – og det er meget vigtigt for mig at få understreget – er frivillig, og den enkelte kan på et hvilket som helst tidspunkt udtræde af øvelsen, uden at dette får nogen konsekvenser for den pågældende, hverken i karrieremæssig henseende eller på anden måde. Afhøringspersonellets deltagelse i disse øvelser har ikke uddannelsesmæssige formål for dette personel, der kun deltager for at være med til at skabe den fornødne fjendtlige atmosfære.

Jens Thoft (SF):

I dagbladet Information fra 25. juni 1982 var denne sag omtalt, og der er ikke tale om officerer, som deltager for at være uddannet, hvis de nedskydes på den anden side af fjendtlige linjer; der er tale om afhøringsofficerer.

Jeg citerer fra det pågældende nummer af Information, som har talt med en i dette tilfælde anonym – det beklager jeg – dansk officer, som er specialuddannet til at afhøre krigsfanger. Man spørger: »Hvor meget lærer I om Genèvekonventionen?« Han svarer: »Vi får to gange 45 minutters undervisning. Der står bl.a., at krigsfanger skal have tilstrækkeligt med mad. Så har man regnet ud præcist, hvor meget man skal have for at overleve, og vi får at vide, at det og det skal vi give fangerne. Der er ikke grund til at give dem mere. Det er på det plan, undervisningen i Genèvekonventionen foregår, en gennemgang af, hvorledes man lettest opfylder kravene.«

Senere står der samme sted, at man øver sig ved at proppe fanger ind i et klædeskab og slå på det med kæppe i et antal minutter. Jeg må spørge, om det er i overensstemmelse med Genèvekonventionens art. 17, hvor der står, at der aldrig må anvendes legemlig eller åndelig tortur eller nogen som helst anden form for tvang over for krigsfanger, ligegyldigt hvilke oplysninger man derved tilsigter at opnå.

Jeg er altså ikke tilfreds med ministerens svar, og jeg mener ikke, det er korrekt, når ministeren siger, at det kun er i forbindelse med øvelser for folk, der forestilles nedkastet eller fanget bag fjendens linjer. Jeg mener også, det fremgår af de avisartikler, der har været, at der er tale om danske afhøringsofficerer, og de tænkes vel ikke nedkastet bag fjendens linjer.

Pelle Voigt (SF):

Forsvarsministeren forklarer de forhold, som hr. Jens Thoft har peget på i sit spørgsmål, ved at sige, at der fra »Lørdagskanalen« side er tale om en fejlagtig sammenblanding af to forskellige uddannelser.

Så vil jeg gerne bede forsvarsministeren om helt klart at bekræfte, at forsvaret ikke selv gør sig skyldig i denne fejlagtige sammenblanding ved at lade forhørs-officerer optræde i disse rollespil, der skal træne personellet til at modstå tortur. Jeg er helt sikker på på baggrund af forsvarsministerens svar, at han her over for folketetinget vil kunne forklare, at sådan noget aldrig har fundet sted.

Forsvarsministeren (Hans Engell):